

ITEM No. 8319/56

SN
Aug 30
XIV-860-a

HUNGARY

BORDER ZONES
Military

/O400/
/O402/

MINE HUNTING ON THE BORDER

SOURCE GRAZ: A mine-hunting soldier who had been on mine removal duty on the Hungaro-Austrian border and who escaped at the beginning of August.

DATE OF OBSERVATION: July 1956.

ENGLISH SUMMARY: Source fled in his underclothes to escape the perpetual tormenting and torture he was subjected to from the political officers.

Many of the comrades were not able to fulfill the daily norm in the hunt for mines searching an area of 120 square meters which had to be pierced with a rod every two to three centimeters. They were exposed to daily persecution by the section commander and were sent by him after a week of exhausting toil to do guard duty on Saturday and Sunday. Once a day there was a smoking intermission. Except for that, smoking was forbidden, which hit the boys particularly hard after their exhausting work. The sole protection against explosions were plastic spectacles and these were distributed only after a corporal had lost both his eyes in an explosion. The boys were supervised like convicts. In justification of this measure, they were told that this was done in their own interest for they were exposed to "possible provocations or attacks from the Austrian side of the border." The tired soldiers never had a chance to rest. The political officers saw to that. They held political lectures on every conceivable excuse. In the class the boys were questioned about what they had heard and woe to those who could not give the correct answer. The penalty in this case was no passes, no leave, deductions from one's pay and perpetual persecution.

On Sunday the political officer held a "bible hour," reading from Communist books the livelong day to climax the week's "entertainments."

/more/

EVALUATION COMMENT: This report is in full accord with VIENNA Item No. 7930/56 describing in detail the removal of mines along the Austro-Hungarian border. There is only one minor conflicting statement concerning the length of the work day.

This does not, however affect the faithfulness of the description of the mine removing operation.

X X X

A menekült 1956 augusztus elsején lépte át a határt a 93. határőröknél, amikor egy alkalmas helyen szurkálta, aknát keresve, a két méteres piszkafával a földet. Bokros helyen kellett dolgoznia és amikor nem látták, nyugat felé eltűnt.

Piszkavassal az aknák ellen.

Prodding for Mines

A KAPOSVÁRI Pf. 56-08 utász ezred közvetlen alakulathoz vonult be 1955 november 10-én, a zászlóalj KESZTHELYEN volt. Onnan a lövészezred közvetlen alakulatához kerültek ki tizen kiképzésre. Februárban az árvízhez voltak kirendelve, onnan a jugoszláv határra mentek aknát szedni, majd július második hetében, szökése előtt három héttel jöttek VASSZENT-MIHÁLYRA, ahol az iskola udvarán sátrak alatt táboroztak és onnan gépkocsival mentek ki minden nap a vasföggöny lebontásához, a műti vámházhoz. A gépkocsik itt maradtak, ők meg gyalog mentek arra a határszakaszra, ahol éppen dolgozniuk kellett. A műtől KÖRMEND irányában dolgozott egy 14 főből álló csoporttal. Mindenkinek ki volt osztva egy 40 méteres sáv és reggel fél nyolctól három óráig mindenkinek 120 négyzetméteres normát kellett teljesítenie. Hiába volt kimondva, hogy az aknakutatásnál nincs norma, mert veszélyes, de megkövetelték. Különösen szakaszparancsoka, LAJER Gyula hadnagy, tényleges tiszt, aki rágta az embereket a normáért. Majdnem lehetetlen ezt teljesíteni, de ha valaki a norma helyett 70-80 négyzetmétert tudott csak átkutatni akkor a konyhánál marta a hadnagy az egész ebédidő alatt és beosztotta szombaton, vasárnap óráigra.

Századparancsnoka, GYULA Mihály főhadnagy, igazságos jó ember sem tudta fékezni ezt az emberevőt.

/more/

A munka az volt, hogy egy-két méteres pálca végén levő, kb. 45-50 cm hosszú vasheggyel bőködték a földet balról-jobbra, két-három centiméter távolságban. Ha valaki aknát talált, elkiáltotta magát: "Akna" és erre az erre kijelölt ember "kitapogatta" az aknát és az aknától 15 cm-re kitűzött két piros zászlót. Az aknát azután a helyszínen később felrobbantották.

Könyvitések

Facilities

Az aknakutató szolgálat nagyon kimerítő, különösen ilyen primitív eszközökkel. Reggel öt órakor volt ébresztő, fél-nyolctól félkettőig tartott az aknakeresés, közben féltizenegy tájban rövid cigaretta szünet, különben nem volt szabad dohányozni. Ez az idegkimerítő munkánál különösen kínosza a katonákat, akik nem látták indokoltnak ezt az elővigyázatosságot, hiszen az akna a földre van és nem lehet veszélyes rá a cigaretta. Egyszer előfordult, hogy a száraz fü és gaz ismeretlen okból kigyulladt, de egyetlen akna sem robbant.

Az aknakutatás primitívsége miatt számtalan veszély fenyegette a katonákat. Mikor odajöttek, hallotta, hogy egy tizedes a KOMÁROMI zászlóaljtól, amikor azt hitte, hogy a dugót szurja a gyujtókészüléket szurta meg, az akna felrobbant és a tizedes mindkét szemét elvesztette, az orrát összeroncsolta. Akkor kiadták mindenkinek a Plexit-ből készült védőszemíveget.

Hogy az aknakutatás még kellemesebb legyen arról is gondoskodott a rendszer. Mint fegyenceket őriztette a katonákat géppisztolyos őrökkel, amire azt a magyarázatot találták, hogy a saját érdekükben rőténik, mert itt az osztrák határon ki vannak téve fasiszta provokátorok" provokációjának, vagy megtámadják őket az osztrákok, "és még ki tudja mi adhatja magát elő." Ezért ne is szóljanak senkihez és ha valaki megszólítja őket, ne feleljenek. Az uton jöttel, mentek az osztrák oldalon emberek, akik barátságosan üdvözölték a katonákat, de azt nem fogadhatták. "Hígyje el ugy szégyeltem magamat, amikor az egyik napon cigaretta szünet közben autóval egy ur és egy hölgy jöttek ki. A hölgy magyarul beszélt, kinalt minket cigarettával, de egyikünk sem merte elfogadni. A hölgy majdnem síró hangon kérdezte tőlünk: "Mi van magukkal fiuk, miért nem felelnek? Aztán szomoruan beszállt az autóba és elment."

A politikai helyettes tiszt, RAFFAI /FNU/ főhadnagy, 35 éves volt tanár. gondoskodott arról, hogy a kimerítő aknakutató munka után meg legyen az emberek szórakozása. A fáradt, idegkimerült embereknek minden kínálkozó időt felhasználva politikai előadásokat tartott. Az emberek szédültek a politikai frázisoktól, több erős fejfájást kapott. Az csak rontott a dolgon ha nem figyeltek oda, mert az anyagot a következő napon ki-kérdezte és jaj annak, aki nem tudott felelni!

Vasárnapi iskola

Sunday School

Ha a politikai tiszt megtudta, hogy valaki politikailag el van maradva, vagy nem tudott felelni, az embert figyeltette, "rámászott", különböző büntetésben részesítette, így szabadságra, eltávozásra nem mehetett, a havi 400.-forint veszélyességi pótdíjból egy rossz feleletért 100.- forintot levonattott és az ilyenek soha többé nem volt nyugta. A legénységnek még vasárnap sem hagyott békét, egész nap politikát olvasott fel nekik könyvekből.

A D-tiszt LUKÁCS /FNU/ főhadnagy, 32-34 éves, ezzel szemben igyekezett az emberek hangulatát emelni. "Ő nem hátulról lopozkodva ment az emberhez, mint a politikai tiszt!"

Forrást, mert kulákbarátnak tartották és mert bátyja Jugoszláviába való szökése miatt hazaárulónak minősítették, különösen kiszemelte a politikai tiszt. Egész katonaideje alatt kétszer volt eltávozáson, 1956 január 6.-án 24 és június 18.-án 48 órát. Soha nem volt nyugta, örökké szidta, hogy politikailag vissza van maradva és nincs semmi ambíciója, hogy ezt a hiányt helyrehozza. "Mondhatom, hogy engem a kommunista politikai propaganda üldözött ki a Hazából, undorodom még ettől a szótól is."

End